

Яким є умови та форми фктивний громадянської участі у житті суспільства

Будь-яка громада складається з людей. Люди впливають на життя громади, а також відчують на собі її вплив. Людина, громадянин — це особа з такими якостями, як вміння поєднувати власні і громадські інтереси, почуття обов'язку та його посиленого виконання, суспільну активність, громадянську позицію, громадську діяльність тощо. Всі перелічені чинники зумовлюються характером розвитку суспільної та індивідуальної політичної культури, вихованням, практикою соціалізації. І всі вони формуються, перш за все, у громаді. Отже, людина стає громадянином, завдяки громадському впливу, тим правилам і цінностям, що створює і встановлює велика чи мала громада.

ФОРМИ ВПЛИВУ ГРОМАДИ НА ВЛАДУ	1. Переглядати проекти рішень та ухвалені рішення місцевої ради	2. Здійснювати моніторинг ухвалених рішень	3. Відвідувати пленарні засідання місцевої ради та засідання постійних депутатських комісій
4. Слідкувати за порядком ухвалення рішень	5. Звертатися до органу влади	6. Брати участь у зустрічах керівників та посадових осіб місцевих рад з населенням	7. Вимагати звітування депутатів місцевої ради та міського голови
8. Давати депутатам доручення виборців	9. Подавати місцеві ініціативи (пропозиції)	10. Проводити громадські слухання	11. Ініціювати розгляд електронних петицій
12. Створювати консультативно-дорадчі органи	13. Збирати загальні збори громадян за місцем проживання	14. Створювати органи самоорганізації населення	15. Єднатися у громадські об'єднання
16. Подавати проекти на фінансування з бюджету участі	17. Проводити місцевий референдум	18. Оскаржувати дії чи бездіяльність органів влади в суді	За матеріалами проекту «Громадяни в дії». Режим доступу: http://oid.decentralization.gov.ua/pics/attachments/Pro-triy-vpliv-na-vladu.pdf

Юридична консультація для активного громадянина

Об'єднайтеся у пари, знайдіть в Інтернеті та ознайомтеся із документами про можливості захисту законних інтересів громади:

- ☐ Конституція України;
- ☐ Закон України «Про місцеві державні адміністрації»;
- ☐ Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- ☐ Закон України «Про інформацію»;
- ☐ Закон України «Про звернення громадян»;
- ☐ Закон України «Про об'єднання громадян»;
- ☐ Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації»;
- ☐ Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»;
- ☐ Закон України «Про доступ до публічної інформації»;

- Указ Президента України від 26 лютого 2016 р. № 68 «Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні»;
- Постанова Кабінету Міністрів від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Думки громадян при вирішенні наболілих питань не завжди беруться до уваги. Даючи обіцянки на виборах, влада часто забуває про них. Для частини громадян уся громадська діяльність зводиться до делегування повноважень депутатам у формі голосування на виборах. По завершенню виборів не всі знають, як впливати на неправомірні дії влади чи її бездіяльність.

Втім буває так, що влада не бажає звертати увагу на реальні проблеми громади, нічого не робить задля їхнього вирішення. Ще гірше, коли влада приймає незаконні рішення, обмежує права представників громади. Такі дії часто призводять до суспільного розчарування.

В Україні існує низка законів, які містять в собі механізми реального громадянського впливу у вирішенні проблем різного рівня. Тому громадяни мають бути добре обізнаними у чинних законах, які регулюють діяльність органів влади, визначають повноваження державних органів, можливості громадських об'єднань, права і законні інтереси окремих громадян. З іншого боку, вирішення питань місцевого життя не повинно перетворюватися на лише протистояння влади і громадянина. Якщо ж ви плануєте взаємодіяти з органами влади, то, перш за все, потрібно звернути увагу на нормаивно-правові акти, які регулюють їхню діяльність.

У кожній країні є певні особливості в організації територіальних спільнот, які мають різні назви. В Італії, Бельгії, Швеції — «комуна», в колишній Російській імперії — «община» та «земство», у Франції — «комуна», «департамент», «регіон», у Польщі — «гміна», в Україні — «громада».

ЯК СТАТИ ВІДПОВІДАЛЬНИМ ГРОМАДЯНИНОМ. 10 КРОКІВ

III.

І все на світі треба пережити,

І кожен фініш — це, по суті, старт.

Ліна Костенко, поетеса

Для розвитку демократії важливим є виконання людьми багатьох суспільних функцій, пов'язаних з їхнім статусом громадянина. Проте інститути демократії лише відкривають нам дорогу до успіху, не усуваючи ризику невдач. Демократія є певним викликом, адже втілення в суспільне життя демократичних цінностей залежить виключно від громадян. Однією з основних ознак демократії є участь громадян в управлінні країною.

Участь у керуванні країною не лише право, а й обов'язок. Воно може виявлятися в різних формах: наприклад, у висуванні своєї кандидатури на виборах, у голосуванні, поінформованості про політичне життя країни, обговоренні проблем, що хвилюють суспільство, відвідуванні зборів і мітингів, роботі в недержавних добровільних організаціях, сплаті податків і навіть у вираженні протесту. Така участь громадян в управлінні сприяє зміцненню демократичного суспільства.

Під поняттям «громадянськість» треба розуміти здатність громадянина користуватися своїми правами в демократичній державі, а також

виконувати певні обов'язки перед нею. Ключовими серед них є дотримання законів, повага до прав і свобод інших осіб, виконання поліцейських приписів, охорона довкілля та пам'яток культури. Культура ж громадянськості забезпечує постійну та ефективну участь громадянина у вирішенні загальносуспільних справ, а також їх здатність до самоврядування. Відмінність між демократичними і недемократичними політичними системами полягає в активній громадянській позиції мешканців перших та інертності й байдужості останніх.

Культура громадянськості пов'язана з такими демократичними цінностями, як свобода, політична рівність, толерантність. Громадяни демократичної держави мають право бути членами незалежної організації та брати участь у різноманітних формах громадського життя, проте ключовою рисою прояву цієї культури є відповідальність, що впливає з такої участі. Ця відповідальність виявляється через обізнаність, толерантність у спілкуванні і взаємодії з тими, хто дотримується протилежних поглядів чи позицій, а в разі потреби — готовність до компромісу задля досягнення згоди.

Обов'язковим компонентом демократичного суспільства та ознакою розвиненої держави є активне залучення громадян до розв'язання суспільних проблем та громадсько-політичного життя країни чи територіальної громади.

Визначальною характеристикою громадянської позиції є усвідомлення своїх прав, свобод, обов'язків, ставлення до закону. У статті 29-ій «Загальної декларації прав людини» зазначено, що кожна людина має обов'язки перед суспільством, у якому тільки й можливий вільний і повний розвиток її особистості. **Громадянин, який хоче жити в демократичному суспільстві, завжди засвідчує свою громадянську позицію.** Така позиція виявляється у відповідальному ставленні до виконання своїх громадянських обов'язків. Участь у виборах з досягненням повноліття — це не тільки право, а й дуже відповідальний обов'язок громадян. Важливою також є здатність висловлювати власні погляди, протестувати проти несправедливих рішень.

Громадянськість особистості	
Якості особистості	Відповідальність, гідність, рішучість, наполегливість, витриманість
Особистісна позиція	Активна
Соціально-ціннісні орієнтації	Демократичний устрій суспільства, соціальний захист, свобода, незалежність, культура соціально-політичних відносин, пошана до закону, суверенітет особи, готовність до захисту прав і свобод, патріотизм, державність
Індивідуальні способи дій	Цілеспрямованість, ініціативність

